

آیین‌های عاشورا در تبریز به روایت یک سیاح خارجی

۱۴ مرداد ۱۴۰۴ ساعت ۲۰:۳۴

میدان چوگان تبریز در روز عاشورا شاهد مراسمی بی‌نظیر بود؛ جایی که اعیان و مردم با برپایی خیمه‌ها، پخت صدها هزار دیگ نذری و حتی آیین سینه‌زنی با شمشیر، یاد شهدای کربلا را گرامی می‌داشتند. روایت اولیاء چلبی، سیاح عثمانی، از این مراسم باشکوه، تصویری زنده از عشق و ارادت مردم تبریز به امام حسین (ع) را به نمایش می‌گذارد.

هر سال در دهم ماه محرم، مراسمی ویژه در میدان چوگان تبریز برگزار می‌شد. در این مراسم، اعیان و مردم عادی با برپایی خیمه‌ها و پختن صدها هزار دیگ خیرات، به یادبود شهیدان کربلا می‌پرداختند:

«عاشورای حسینی. هر سال در عاشورا یعنی دهم ماه محرم در همین میدان چوگان مراسم دیگری برگزار می‌شود که در آن هم اعیان و اشراف و هم مردم عادی با خیمه‌ها و اسباب خود جمع می‌شوند و صحبت‌ها و مراسم خاصی برای یادبود شهیدان دشت کربلا برگزار می‌کنند. آنها به همین مناسبت صدها هزار دیگ خیرات عاشورا می‌پزند و به خاطر روح شهدا بین دولتمند و گدا توزیع می‌کنند. همچنین حتی اعیان و اشراف بی‌توجه به مقام و منزلت خود از مشک‌هایی که به گردن آویخته اند آب و یا شربت به پیاله‌های بلور و عقیق ریخته، بین مردم تقسیم می‌کنند خان شهر نیز که در این مراسم شرکت می‌کند، سرآورده مخصوصی در این معرکه برپا می‌کند که همه اعیان شهر در آنجا جمع می‌آیند. سپس «مقتل الحسین» (احتمالاً روضه الشهداء تلاوت می‌شود آن هم شبیه مراسم تلاوت دعا و اشعار مولود نبی در بلاد روم (ترکیه) است و به محض آنکه بیان گردید که «شمر لعین حضرت امام حسین مظلوم را چنین و چنان شهید کرد از سرآورده منقشی که در آنجا برپا شده، پیکر سفید پوش و سر قطع شده ای که نمایانگر امام حسین است و هر دو به خون آغشته اند، در برابر چشم حضار نمایان می‌شود از پی آن پیکر فرزندان امام حمل می‌شوند که چند ده سال پس از هجرت رسول الله از تشنگی مرحوم شده اند به دنبال تماشای این صحنه، غریو و فریاد از جماعت می‌خیزد هر کس دچار وجد و حالتی خاص گشته، مست و مدهوش می‌شود. در آن حالت صدها سلمانی تیغ بر دست وارد صحنه می‌شوند و با تیغ‌های خود به سینه و بازوی هر عاشقی که خواهان ریختن خون خود در راه حسین باشد، شرحه‌ها زده خون جاری می‌کنند. سبزه زار خون آلود گشته تبدیل به لاله زار می‌گردد. آنگاه پس از پایان این مراسم خیرات عاشورا صرف می‌شود و پس از سه روز و سه شب مراسم مقتل حسین به پایان می‌رسد.»

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/50163/آپنه-عاشورا-روايت-تبريز-عاشورا-آپنه/50163>